

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2012 om ændring af landstingslov om indkomstskat
(Beskatning af vakantboliger, begrænsning af fradrag for renteudgifter og stramning af afskrivningsregler)

Forslag til: Inatsisartutlov nr. x af xx. november 2012 om ændring af landstingslov om afgift af motorkøretøjer.

(Opdeling af vægtklasse)

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. Xxxx 2012 om afgift på hellefisk i det havgående fiskeri

(Medlem af Naalakkersuisut for Finanser)

Forelæggelsesnotat

1. behandling

Med behandlingen af disse ændringer af skattelovgivningen tager Inatsisartut hul på en række reformer af vores samfund. Derfor vil jeg indledningsvist gerne takke formandsskabet for at lade punkterne blive behandlet samlet.

For sammenhæng i reformer er vigtigt for at de bliver gennemført rigtigt. Og for at de forstås rigtigt.

Skatteomlægningen skal først og fremmest gøre vores skattesystem mere rimeligt. Skattesystemet bliver mere rimeligt ved at flytte skatten fra arbejde til forhold, hvor vi alle i dag via vores skat betaler for at nogle bor gratis eller eksporterer vores fælles fiskeressourcer og arbejdspladser.

Samtidig er skatteomlægningen starten på en proces, hvor skattesystemet støtter om tiltag, der sikrer finansiering af velfærd for næste generation. Med andre ord er skatteomlægningen første del af en samlet reform af bolig-, social-, pensions- og skatteområderne, som Naalakkersuisut ønsker at gennemføre i de kommende år. Og den skal derfor ikke vurderes isoleret uden denne sammenhæng.

Hvis konfirmanderne i 2025 skal gå i en folkeskole, der giver dem adgang til uddannelse og deres forældre skal have et job, samtidig med, at deres bedsteforældre går en tryk alderdom i møde, så kræver det forandringer. Forandringer som skal starte i dag, men i et tempo så alle kommer med. Skatteomlægningen er et af de små skridt på vejen.

For som Økonomisk råd påpeger i deres seneste rapport, så er det nødvendigt med en lang række reformer af vores samfund. Rådet understreger også, at vi har behov for reformer, selv om der kommer storskalaprojekter. For skal vi gribe mulighederne blive en del af udviklingen, i stedet for blot at være tilskuere, kræver det mere uddannelse og en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Og den udvikling skal understøttes af reformer af skatte- og socialsystemet. Økonomisk Råd formulerer det således:

”En reform af skattesystemet og de sociale ydelser til sikring af en større gevinst ved at arbejde er af afgørende betydning. Incitamenterne til og mulighederne for at arbejde kan også styrkes gennem den aktive arbejdsmarkedspolitik.” Citat slut.

Et bedre samfund i 2025 kræver at vi gør en indsats på alle dele af samfundet. Derfor har vi igangsat børne- og ungestrategien, derfor vil vi fremlægge en ny folkeskolelov og en ældrestrategi, samt en række andre initiativer, som vil blive præsenteret i 2025-planen.

Når vi skaber forandringer, skal vi sikre os at alle kommer med. Derfor må forandringerne ske gradvist, og i mindre bidder. 2025-planen indeholder en række reformer og initiativer som hver for sig ikke kan siges, at ændre verden. Men sammen vil de føre os mod målet - et bedre samfund for vores børn.

Skatteomlægningen er første skridt i retning af et skattesystem som er mere rimeligt og robust. Det er vigtigt, at man ikke ser på skatteomlægningen isoleret fra de øvrige reformer. For skattesystemet giver ikke i sig selv lighed eller velfærd. Det gør derimod uddannelse, arbejde og initiativ. Det er også derfor, at Naalakkersuisut ønsker, at det ekstraordinære provenu fra skatteomlægningen i de kommende år anvendes til en beskæftigelsesindsats og en indsats over for de 16-18 årige som ikke er i uddannelse.

Skatteomlægningen skal følges op af en samlet reform af bolig-, social-, pensions- og skatteområderne. Målet er, at støtte op om reformer på uddannelse, erhverv og arbejdsmarked ved at gøre det at arbejde mere attraktivt. Skatteomlægningen fører os ikke i mål, men for Naalakkersuisut er det vigtigt at komme i gang. For alternativet til forandringer er ikke stilstand, men tilbagegang.

Skatteomlægningen skal medvirke til to ting: gøre systemet mere rimeligt og robust og fremadrettet understøtte incitamentet til at arbejde. Det gøres i denne omlægning ved at sætte skatten ned på arbejde, og hente indtægterne fra steder, som Naalakkersuisut mener, er beskattet for lempeligt i dag.

Hvad er det så for nogle områder, som skal beskattes i stedet for arbejde? Det er de områder som ikke fører os frem mod et bedre samfund i 2025. Det gælder de arbejdsfri indkomster, hvor folk kan tjene penge på spekulation eller gratis goder, frem for arbejde. Det gælder udnyttelsen af vores fælles fiskeressourcer, hvor nogle i dag kun kommer enkelte til gode. Og lad os beskatte de ting som forurener vores miljø, og derved modarbejder et bæredygtigt Grønland i 2025.

Det gælder blandt andet for beskatningen af erhvervslivet, hvor vi i dag har nogle meget lempelige afskrivningsregler, der virker som rentefrie lån til virksomhederne. Naturligvis skal vi have gode rammebetingelser og virksomheder som investerer, men afskrivningsreglerne er på nuværende tidspunkt så lempelige, at det ikke er rimeligt, at den almindelige lønmodtager skal være med til at betale for dette gennem høj skat på arbejde.

Udnyttelsen af fælles fiskeressourcer skal komme os alle til gode. Ganske vist skal det kunne betale sig, at tage risici og investere, men når et erhverv er veletableret og der er god indtjening, er det rimeligt, at samfundet får sin andel. Derfor ønsker Naalakkersuisut, at indføre en afgift, som en del af skatteomlægningen. Det er mere rimeligt at beskatte udnyttelsen af fælles fiskeressourcer, når den skaber arbejdspladser i udlandet frem for at beskatte det arbejde, der rent faktisk udføres her i landet.

Naalakkersuisut lægger op til, at reducere det private rentefradrag med 10 %. Rentefradraget er et tilskud til folk, der optager gæld. Tilskuddet finansieres af lønmodtagerne gennem en højere skat på arbejde. Dette synes Naalakkersuisut skal ændres. Folk må gerne optage gæld til bil, båd og bolig, men Naalakkersuisut finder det mere rimeligt, at folk selv betaler de samlede renteomkostninger ved at optage gæld i stedet for at lade de øvrige skatteydere betale for dette gennem en højere beskatning af lønindkomsterne.

Der er ca. 2.500 skatteborgere med rentebærende gæld til boliger. Ca. 1.900 af disse vil samlet vinde ved skatteomlægningen. De vil opleve en forbedret økonomi. Færre end 600 skatteborgere med rentebærende gæld til bolig vil tabe ved skatteomlægningen, og i gennemsnit vil de tabe mindre end 100 kr. om måneden.

Herudover vil også vakantboliger blive beskattet i lighed med andre friboliger, ligesom at afgiftsklasserne for motorafgifter ensertes.

Hvis Inatsisartut vedtager disse forslag vil Naalakkersuisut stille ændringsforslag til 3. behandlingen af FFL2013 om nedsættelse af Landsskatten med 1 %. Herudover mangler der finansiering på 4,2 mio. kr. årligt. Den manglende finansiering skyldes at Naalakkersuisut har valgt at trække afgiften på både pga. høringssvarene. Finansieringen af andre elementer vil blive fundet i forbindelse med vedtagelsen af Finansloven for 2013.

Der vil i en indfasningsperiode på nogle år komme nogle engangsindtægter ud over det vedvarende provenu. Disse engangsindtægter kommer som en konsekvens af ændringen af afskrivningsreglerne.

Naalakkersuisut foreslår, at disse midler særligt anvendes til en beskæftigelsesindsats og en indsats over for de 16-18 årige som ikke er i uddannelse. Naalakkersuisut ønsker, at midlerne udmøntes efter nærmere dialog med arbejdsmarkedets parter og kommunerne.

Alle disse justeringer vil medvirke til et mere rimeligt og robust skattesystem. Det er rimeligt, at vi beskattes mindre for at gå på arbejde, og bliver belønnet for at gøre en ekstra indsats. Det er også rimeligt, at vi beskatter sammenlignelige aktiviteter ens. Eksempelvis når beskatning af en form for fribolig er den samme som andre former for fribolig. Eller på længere sigt, når arbejdsfri indkomster fra f.eks. spekulation beskattes på samme måde som andre former for indkomster. Og endelig er det rimeligt, når vi beskatter forhold, som primært bæres af de bredeste skuldre.

Omlægningen sikrer et robust skattesystem fordi skattebasen bliver bredt ud. Når vi nu ved, at der bliver flere ældre i fremtiden og færre i den arbejdsdygtige alder, er det fornuftigt, at vi bliver mindre afhængige af indkomstskatter. Ved at flytte beskatningen væk fra arbejde og over på andre ting, sikrer vi, at vi også kan få finansloven 2025 til at hænge sammen, selv om der er udsving i den ene eller den anden skattekilde.

Som nævnt kan skatteomlægningen absolut ikke stå alene, og den må derfor heller ikke vurderes uden at tænke den ind i reformer af vores social- og boligpolitik og indsatser på beskæftigelse, uddannelse og alle andre hjørner af vores samfund.